

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121233887
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6121233887.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti O., U., nar. XX.XX.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX, toho času bytom u navrhovateľky, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky P. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, toho času bytom Trnava, X. XX a otca U. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, L. XX, toho času bytom Banská Bystrica, U. 9, na návrh Y. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Banská Bystrica, U. 9, za účasti prokurátora, o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky takto

rozhodol:

I. Súd maloleté deti O., U., nar. XX.XX.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky Y. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti a oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletých detí O., U., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 80 eur mesačne a U., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 80 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom 05.01.2021.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí O., U., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 eur mesačne a U., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, počnúc dňom 05.01.2021.

IV. Zročné výživné za obdobie od 05.01.2021 do 23.09.2021 na maloleté deti O., U., nar. XX.XX.XXXX vo výške 709,66 eura súd matke povoľuje splácať v 15 eur mesačných splátkach a na maloletého U., nar. XX.XX.XXXX vo výške 709,66 eura súd matke povoľuje splácať v 15 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V. Zročné výživné za obdobie od 05.01.2021 do 23.09.2021 na maloleté deti O., U., nar. XX.XX.XXXX vo výške 266,46 eura súd otcovi povoľuje splácať v 10 eur mesačných splátkach a na maloletého U., nar. XX.XX.XXXX vo výške 266,46 eura súd otcovi povoľuje splácať v 10 eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Súd upravauje styk matky s maloletými deťmi O., U., nar. XX.XX.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX na každý páry týždeň v roku v piatok od 16.00 h do 18.00 h za prítomnosti navrhovateľky.

VII. Matka je oprávnená maloleté deti v stanovený deň a hodinu od navrhovateľky prevziať pred vchodom do obytného domu navrhovateľky a povinná maloleté deti navrhovateľke odovzdať v stanovený deň a hodinu pred vchodom do jej obytného domu.

VIII. Navrhovateľka je p o v i n n á maloleté deti na styk s matkou pripraviť a styk matke s maloletými deťmi umožniť.

IX. Súd návrh navrhovateľky vo zvyšku z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka návrhom podaným dňa 04.02.2021 sa domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, určenia výživného matke v sume 50 eur mesačne na každé dieťa zvlášť, úpravy styku matky s maloletými deťmi 1x mesačne telefonicky a 1x mesačne osobne, za jej prítomnosti cca do 1 hodiny, vždy okolo 18. dňa v mesiaci a v čase pandémie ochorenia COVID-19 by sa stretnutia skrátili, resp. pred stretnutím s deťmi by sa matka musela preukázať negatívnym testom na COVID-19. Navrhovateľka stručne svoj návrh odôvodnila tým, že maloleté deti sa u nej majú dobre, osvojujú si pravidelné návyky zodpovedajúce ich veku (ranné vstávanie, upratovanie hračiek, pravidelné večerné čítanie knižiek a spanie). Matka maloleté deti niekoľkokrát telefonicky kontaktovala a 1x sa s deťmi stretla. U detí neboli viditeľné žiadne emócie, prípadne radosť zo stretnutia s matkou. Deti sa na matku vôbec nepýtajú. Zároveň poukázala na odôvodnenie Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 38PPOm/1/2021-17 zo dňa 05.01.2021, ktorým boli maloleté deti zverené do jej dočasnej starostlivosti.

2. Otec v písomnom vyjadrení datovanom dňa 22.02.2020 žiadal návrhu jeho matky vyhovieť z dôvodu, že matka nie je schopná maloleté deti vychovávať, ani nijak nedokáže zabezpečiť materiálnu pomoc, nemá žiadny stabilný domov a prespáva kade-tade. Od 14.12.2019 je zavretý. V ďalšom písomnom vyjadrení datovanom dňa 23.05.2021 otec uviedol, že naďalej súhlasí s podaným návrhom. S maloletými deťmi je v telefonickom a písomnom kontakte, jeho matka má 3-izbový byt v osobnom vlastníctve, je zamestnaná. Maloleté deti sú zvyknuté u jeho mamy, majú vytvorené rodinné prostredie a dostávajú všetko, čo je pre nich potrebné, aby boli šťastné a cítili lásku a bezpečie. Maloleté deti jeho mamu veľmi ľúbia a dokonca ju volajú „mama“. K osobným majetkovým pomerom uviedol, že pred nástupom do výkonu trestu pracoval ako pizza kuchár, inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, je vlastníkom bytu.

3. Matka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 31.03.2021 s návrhom nesúhlasila. V písomnom vyjadrení ďalej uviedla, že navrhovateľka maloleté deti od začiatku odtrhala od nej, nedvíha jej telefón, zakazovala sa jej s maloletými deťmi stretávať. Má za to, že navrhovateľka by maloleté deti mala mať zverené len do dočasnej starostlivosti. Na podmienkach pre žitie s maloletými deťmi každý deň pracuje a po ich vytvorení si ich chce vziať naspäť k sebe. Po prepustení otca maloletých detí, po vzájomnej dohode bude súhlasiť so striedavou starostlivosťou.

4. Opatrovník v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 05.03.2021 uviedol, že život, zdravie a priaznivý vývoj maloletých detí bol v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozený a narušený sociálnou nestabilitou matky. Zo strany matky postrádali dlhodobú garanciu stabilného a bezpečného zázemia pre maloleté deti. Zo strany matky je tiež nevyhnutné pokračovať v pravidelných kontrolách v Centre pre liečbu drogových závislostí, s cieľom eliminovať podozrenie z alkoholovej a toxikologickej závislosti. Uvedené sa prejavilo aj na psychickom a sociálnom vývine maloletých detí. Stabilita v rodine je narušená, ekonomická, výchovná a ochranná funkcia rodinného prostredia nenaplnená a osobnosť matky nateraz nestabilná. Matka trpí existenčnými problémami a psychickým rozpoložením. Sociálna sieť je narušená, širšia rodina matky sa od nej dištančuje. Napriek častým intervenciám a opatreniam zo strany úradu, správanie matky nateraz z jej strany neposkytuje záruky pre zabezpečenie optimálnej starostlivosti o maloleté deti. Naopak, navrhovateľka ponúka optimálne a vhodné prostredie pre výchovu a výživu maloletých detí, ktoré je podložené silnou citovou väzbou a vzájomným porozumením. Sociálnu situáciu matky sa im doposiaľ nepodarilo plnohodnotne a objektívne zhodnotiť, keďže nepoznajú jej súčasné bytové pomery, ani finančnú situáciu. Napriek tomu sa z dostupných informácií jej sociálne zázemie javí nateraz ako nestabilné a nevhodné pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. Opatrovník odporúčal návrhu navrhovateľky vo veci zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť. Opatrovník k návrhu pripojil správu pediatra maloletých detí datovanú dňom 24.01.2021, z ktorej vyplynulo, že matka s deťmi chodila do poradne na lekárske prehliadky, očkovanie podľa predpisu, dodržiavala odporúčanie lekára, zdravotnej sestry, deti boli vždy čisté, upravené. V byte pri náhodných návštevách bolo vždy čisto, upratané. Do poradne matka chodila sama, s manželom, so staršou mamou (zo strany matky). Na vyšetreniach bol

párkrát otec sám. Správu Centra pre liečbu drogových závislostí datovanú dňom 02.02.2021, z ktorej vyplynulo, že matka bola v centre na prvovýšetrení prvýkrát v júni 2020, pričom udávala, že drogy v živote neužívala, na toxikologickom vyšetrení bola celkovo 13x, naposledy v júli 2020, všetky výsledky boli negatívne. Z pripojeného záznamu OO PZ Banská Bystrica zo dňa 04.01.2021 vyplýva, že dňa 04.01.2021 boli príslušníci v čase 19.53 h vyslaní na preverenie oznámenia na adresu F. ulica č. 9A do ubytovne, kde sa nachádzala matka maloletých detí, ktorá bola pod vplyvom alkoholu, pričom deti behali po ubytovni bez dohľadu. V čase príchodu policajnej hliadky matka spala, pri posteli sa nachádzala pivová 1,5 L fľaša. Z pripojenej charakteristiky maloletého U.a z materskej škôlky datovanej dňom 13.01.2021 vyplýva, že maloletý navštevuje materskú škôlku pravidelne od septembra 2020, väčšinou v sprievode matky, od januára 2021 v sprievode starej matky. Na začiatku školského roka maloletý výrazne zaostával v rečovom prejave, ktorý spočíval len vo vydávaní rôznych zvukov (samohlások), jeho reč nebola zrozumiteľná, ale na pokyny reagoval. V prítomnosti rovesníkov sa často a bezdôvodne javil ako agresívny, hrýzol deti, fyzicky ich atakoval. Pri dohováraní učiteľky sa prejavoval hlasným krikom, ktorý ustál až v čase, keď mu učiteľka prestala venovať pozornosť. Pravidelnou dochádzkou do materskej školy sa však tieto negatívne prejavy čiastočne eliminovali. Hru s rovesníkmi mu neustále komplikuje rečový prejav, dokáže vysloviť len zopár slov, už aj so spoluhráskami, ale jeho reč je stále veľmi nezrozumiteľná. Z komunikácie s matkou je zrejmé, že s maloletým absolvovala psychiatrické vyšetrenie, pri ktorom jej bolo odporučené neurologické vyšetrenie, a tiež umiestnenie maloletého v Materskej škôlke pri N. a medikamentózna liečba. Maloletý do materskej škôlky chodí čistý, upravený, ale veľmi unavený. Počas odpočinku zaspáva veľmi rýchlo a spánok trvá minimálne 2 hodiny. Zároveň v charakteristike je uvedené, že za veľmi dôležité považujú spomenúť fakt, že maloletý má často na tele rôzne povrchové zranenia, (škrabance, modriny, odreniny a pod.). Keďže maloletému nerozumejú, nevedia s istotou povedať, kto mu zranenia spôsobuje. Matka 1x potvrdila, že na neho spadla polička a často sa odvoláva na to, že pokiaľ si ona musí splniť povinnosti vyplývajúce zo zariadenia, v ktorom sa s deťmi nachádza, deti sú v tom čase bez jej prítomnosti, naopak v prítomnosti iných detí. Z pripojenej charakteristiky na maloletého U. vypracovaná materskou škôlkou, datovanej dňom 12.01.2021 vyplýva, že maloletý navštevuje materskú škôlku pravidelne, do materskej škôlky ho vodí matka, v poslednom čase spravidla neskôr ako je stanovený čas príchodu dieťaťa do materskej škôlky. Z materskej škôlky maloletého vyzdvihuje matka na čas, v súlade so školským vnútorným poriadkom. V poslednom čase spozorovali, že maloletý sa správa voči utiahnutým mladším deťom v triede agresívne a používa vulgarizmy. Pri vstupe do triedy v ranných hodinách badajú často u neho známky únavy, čo podľa vyjadrení maloletého, je od nevyspatosti. Maloletý je vždy čisto oblečený. Z pripojenej správy Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, datovanej dňom 01.03.2021 vyplynulo, že v rodine maloletých detí od mája 2020 prebiehalo v rodine vykonávanie opatrení ambulantnou a terénnou formou. V rámci vykonávania opatrení bolo nadviazanie spolupráce s matkou náročné vzhľadom na to, že na dohodnuté stretnutia sa častokrát nedostavovala, uvádzala najmä pracovné povinnosti, či zdravotné dôvody maloletých detí. S matkou boli preto aspoň v telefonickom kontakte do 21.12.2020, kedy mali naplánovaný termín osobného stretnutia a matka sa opäť nedostavila a už toho času nereaguje na telefonáty, ani SMS správy. Dňa 11.01.2021 sa im podarilo spojiť s matkou, ktorá im poskytla informácie o aktuálnej situácii, s ktorou nie je spokojná, nevie sa zmieriť s faktom, že jej boli deti, podľa jej slov, odobraté bez jej vedomia. Na druhej strane uvádza, že počas neprítomnosti detí si po rokoch oddýchla. Vzniknutú situáciu bagatelizuje, nevníma pochybenia z jej strany, podľa jej slov sa o maloleté deti príkladne starala, aktívne si hľadá zamestnanie. Zo vzniknutej situácie obviňuje rodinu, ktorá jej, podľa jej slov, chce ublížiť. Zároveň je v správe uvedené, že dňa 12.11.2020 sa uskutočnilo osobné stretnutie s matkou, predmetom ktorého bolo získanie potrebných informácií, za účelom poskytnutia poradenstva v oblasti finančnej situácie. Počas rozhovoru sa objavovali nejasnosti, ktoré bolo potrebné pre riešenie situácie objasniť. Z toho dôvodu ponúkli matke možnosť sprevádzania, ktorú prijala (advokátka, okresný súd, Centrum právnej pomoci). Výstupom sprevádzania boli ponúknuté možnosti riešenia exekúcie, ktoré Centrum právnej pomoci v rámci poradenstva matke poskytlo. Následne bolo potrebné zo strany matky prebrať náležitosti vypracované Centrom právnej pomoci a poslať ich na Krajský súd do Bratislavy. Zo strany matky však nedošlo k prebratiu náležitostí a ich odoslaniu.

5. Opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania doručenej súdu dňa 16.06.2021 uviedol, že s rodinou maloletých detí pracuje dlhodobo, intenzívne však od decembra 2019, kedy prijal oznámenie z Okresnej prokuratúry Banská Bystrica o skutočnostiach nasvedčujúcich zanedbávaniu riadnej výchovy maloletých detí zo strany matky. V čase, keď začali s rodinou pracovať, sa matka maloletých detí zdržiavala na adrese Banská Bystrica, L. XX, pričom byt na tejto adrese bol zakúpený spoločne s partnerom a otcom maloletých detí. Po vzatí otca maloletých detí do väzby, sa matka presťahovala z uvedenej adresy k svojmu novému partnerovi na adresu B. XX, kde istý čas spoločne s deťmi žila. Pre nezhody s

novým partnerom, a aj kvôli verbálnym a fyzickým atakom z jeho strany, bola z adresy B. XX nútená sa odsťahovať, jej bolo poskytnuté bývanie v Zariadení núdzového bývania M. v Banskej Bystrici, do ktorého sa spolu s deťmi nasťahovala dňa 23.06.2020. Počas pobytu v zariadení si matka intenzívne hľadala nové zamestnanie a bývanie. U maloletých detí sa začali prejavovať známky nevhodného správania spôsobeného nevhodným sociálnym prostredím v zariadení. Matka vystriedala niekoľko zamestnaní a brigád, mnoho ponúk však nebolo reálnych najmä z dôvodu mimoriadnej situácie v krajine. Matka následne sama iniciovala odhodlanie presťahovať sa na inú adresu, najlepšie do prenájmu. U maloletého U. sa postupom času začala prejavovať rečová zaostalosť, kvôli čomu sa podrobil psychologickému a logopedickému sedeniu. Dňa 09.10.2020 sa matka spoločne s deťmi presťahovala na adresu Banská Bystrica, F. X/A. Po incidente zo dňa 04.01.2021 bola matka nútená opustiť aj túto adresu a znovu sa presťahovať. Maloleté deti boli medzičasom neodkladným opatrením zverené do starostlivosti starej matky, u ktorej sa doposiaľ nachádzajú. Matka sa následne v spoločnosti svojho nového priateľa presťahovala na adresu Banská Bystrica, P. cesta XX. Správa ďalej konštatuje, že bolo vykonanie sociálne šetrenie v domácnosti navrhovateľky, z ktorého vyplynulo, že jej nehnuteľnosť pôsobí čistým a udržiavaným dojmom a hygiena v domácnosti je na vysokej úrovni. Maloleté deti majú v domácnosti navrhovateľky zabezpečené primerané sociálne prostredie, vhodné pre ich zdravý fyzický a psychický vývoj. Maloleté deti, podľa vyjadrenia navrhovateľky, spoločne navštevujú predškolské zariadenie, kde sa dobre adaptovali. S maloletým U. pravidelne navštevuje logopedickú ambulanciu, kvôli problémom s rečou a vyjadrovaním. V prípade maloletého U. nijaké zdravotné problémy nie sú. Telefonický kontakt s matkou udržiava v pravidelných týždenných intervaloch, pričom navrhovateľka poslala matke fotografie detí. Počas leta 2021 by chcela s deťmi absolvovať dovolenku v Chorvátsku, na ktorú sa chystajú v júli. V rámci sociálneho šetrenia bol vykonaný pohovor s maloletým U., ktorý bol zhovorčivý, viedol otvorenú debatu. Priznal, že u starkej sa mu páči, o matke hovoril ako o „P.“. Maloletý U. kvôli rečovej indispozícii bol menej zhovorčivý. Podľa najaktuálnejšej správy Centra pre deti a rodiny navrhovateľke bolo poskytnuté poradenstvo a vedenie, a rovnako sa uskutočňoval pohovor s maloletými deťmi a psychológom centra. Maloletý U. bol pri rozhovoroch komunikatívnejší a primerane reagoval na otázky. Z rozhovoru vyplynulo negatívne ladenie voči matke. Maloletý U. bol pokojný, komplikovanejšia však bola vzájomná komunikácia s ním, kvôli jeho zhoršenej artikulácii. Centrum u oboch detí konštatoval progres v prežívaní, ako aj evidentné zlepšenie sústredenosti a pozornosti v porovnaní s obdobím, keď sa maloleté deti nachádzali v starostlivosti matky. Navrhovateľka absolvovala prípravu na náhradnú osobnú starostlivosť a podľa Referátu poradensko-psychologických služieb má úprimný záujem zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, keďže je medzi nimi vybudovaná silná citová väzba. Psychológ referátu odporúča maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Podľa konštatovania pediatričky maloletých detí, matku maloletých detí pozná ako vzornú a starostlivú osobu, ktorá zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti na dobrej úrovni. Zároveň poskytla aktuálne informácie, podľa ktorých zo strany aktuálnej starostlivosti o maloleté deti starou matkou nemá nijaké výhrady, nevšimla si nijaké znaky po nedostatočnej starostlivosti navrhovateľky. Maloleté deti majú riadne absolvované všetky očkovania a preventívne prehliadky, pričom je ich ošatenie a hygiena na úrovni, a tiež pediater nevzniesol výhrady voči dodržiavaniu liečebného režimu maloletých detí navrhovateľkou. Maloletý U. absolvoval vyšetrenie v ambulancie klinickej psychológie v detskej fakultnej nemocnici, z dôvodu poruchy správania a emotivity maloletého. Podľa záveru správy, u maloletého bola stanovená diagnóza masívna psychotraumatizácia s narušeným rečovým vývinom a poruchami správania. Maloleté deti, podľa aktuálnej charakteristiky materskej školy, navštevujú ich zariadenie pravidelne a sprevádza ich stará matka. Maloletý U. chodí do zariadenia čistý a upravený. Maloletý U. navštevuje zariadenie pravidelne, stará matka sa o maloletého zaujíma a s triednymi učiteľkami spolupracuje. Podľa oznámenia Krajského riaditeľstva policajného zboru v Banskej Bystrici voči matke aktuálne nie je vedené trestné stíhanie, ani priestupkové konanie. Z listu okresnej prokuratúry zo dňa 14.06.2021 vyplýva, dňa 29.05.2021 bolo vyšetrovateľom začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mala dopustiť matka maloletých detí. V závere správa opatrovníka uvádza, že matka neustále verbálne proklamuje záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti, jej záujem je nesporný, ochota zlepšiť svoju ekonomickú a sociálnu situáciu je evidentná. Napriek tejto snahe však vnímajú súčasnú situáciu matky stále ako nestabilnú, neposkytujúcu záruky pre zabezpečovanie optimálnej starostlivosti o deti. Z dôvodu týchto rizík aj v súčasnej dobe postrádajú dlhodobú garanciu vyváženého a bezpečného zázemia pre maloleté deti u matky. Zo strany matky je tiež nevyhnutné pokračovať v pravidelných kontrolách v Centre pre liečbu drogových závislostí s cieľom eliminovať podozrenie z alkoholovej a toxikologickej závislosti. Z posudkov viacerých od seba nezávislých inštitúcií vyplýva, že správanie maloletých detí sa počas ich zverenia so starostlivosti starej matky zlepšilo. Ich psychické prežívanie sa stabilizovalo, rušivé vplyvy eliminovali a riziko ohrozenia výrazne zmiernilo.

Maloleté deti sú od zverenia navrhovateľke vedené k pravidlám, zodpovednosti, ako aj k slušnému správaniu. Navrhovateľka ponúka optimálne vhodné prostredie pre výchovu a výživu maloletých detí, ktoré je podložené silnou citovou väzbou a vzájomným porozumením. Naďalej preto odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť. Opatrovník k vyjadreniu pripojil správu z Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, správu z poradensko-psychologického procesu, záznamy z telefonického hovoru s pediatričkou maloletých detí, správu Detskej fakultnej nemocnice, charakteristiku na maloleté deti z predškolského zariadenia, oznámenie Centra pre liečbu drogových závislostí, oznámenie Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici, ktoré potvrdzujú skutočnosti uvedené opatrovníkom v písomne podanej správe.

6. Za účelom posúdenia vzťahu maloletých detí k matke, súd uložil opatrovníkovi povinnosť doložiť správu z pohovoru s maloletými deťmi za prítomnosti psychológa Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, ktoré dňa 06.07.2021 vypracovalo správu, z ktorej vyplynulo, že bolo realizované individuálne stretnutie s maloletými deťmi, za účelom posúdenia ich vzťahu k matke prostredníctvom hry, hrovej činnosti, rozhovoru a aktivít. Matke bolo navrhnuté, aby prišla do centra, kde by na základe interakcií s maloletými deťmi lepšie vyhodnotili vzťah detí k matke. Vzhľadom na to, že matka sa stretnutia nezúčastnila (udávala dôvod veľkej vzdialenosti medzi TT a BB a pracovnú vyťaženosť), je ťažké posúdiť vzťah maloletých detí k matke bez pozorovania priamymi interakciami. Na základe uvedeného vedia posúdiť len aktuálne naladenie maloletých detí. Vzhľadom na to, že sa momentálne s matkou nestretávali, ich vzťah k nej v priebehu času ochladol. Z vyhodnotených stretnutí, vedených prostredníctvom rozhovoru, pozorovania a hry sa javí, že maloletý U. je stotožnený s bývaním u starých rodičov, matku nespomína, pri otázkach na jej osobu nereaguje, aj vzhľadom na jeho vek. Maloletý U. sa k matke vyjadruje viac s negatívnym ladením, rezonujú v ňom negatívne spomienky a zážitky spojené s matkou. Maloleté deti sa zrejme rýchlo adaptovali na prostredie starých rodičov a ich prístup, ktorý sa v správaní maloletých detí prejavuje väčším pokojom a väčším sústredením na aktivity. V záujme zachovania vzťahu medzi matkou a maloletými deťmi je potrebné osobné stretávanie. Na základe okolností, za ktorých boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a následne dlhšie časové obdobie, kedy deti neboli v osobnom kontakte s matkou, je z ich pohľadu nevyhnutná snaha a iniciatíva zo strany matky o obnovenie vzťahu s deťmi postupnými krokmi.

7. Podľa správy zo sociálneho zisťovania doručenej súdu dňa 22.09.2021 vyplynulo, že maloleté deti sú v starostlivosti navrhovateľky. Opatrovník k správe pripojil správu z odborného poradenstva, vypracovanú Centrom pre deti a rodiny Banská Bystrica, datovanú dňom 08.09.2021, z ktorej vyplynulo, že maloleté deti sú v telefonickom kontakte s obidvomi rodičmi a v osobnom kontakte so širšou rodinou. Stará matka uvádzala, že od zverenia detí do jej starostlivosti sa matka s maloletými deťmi stretla 2x, postoj maloletých detí k matke sa nezmenil, naďalej je odmietavý. Matka dňa 03.09.2021 ich kontaktovala so žiadosťou o sprostredkovanie stretnutia s maloletými deťmi dňa 17.09.2021. Matke interpretovali podmienky stretnutia, na ktoré reagovala podráždene, s neakceptovaním prítomnosti starej matky na stretnutí. Matka prenáša zodpovednosť za udržiavanie vzťahu s maloletými deťmi na ich centrum. Opakovane jej bolo poskytnuté poradenstvo, nevyhnutnosť vyvinúť iniciatívu z jej strany kvôli realizácii stretnutí s maloletými deťmi. Matka argumentovala vzdialenosťou a tým, že nemá možnosť chodiť za deťmi. Opakovane bola poučená, že si musí zväziť a zariadiť čas tak, aby mala priestor deti navštevovať a udržiavať s nimi kontakt. Z pripojenej charakteristiky na maloleté deti z materskej školy, datovanej dňom 17.09.2021 vyplynulo, že maloleté deti do materskej škôlky vodieva a vyzdvihuje stará matka, ktorá sa zaujíma o výsledky a správanie detí. Maloletý U. pri rozhovoroch uvádzal, že stará matka sa mu venuje, chodíva s ním na detské ihrisko, na výlety, do prírody a podobne. Maloletý do materskej školy prichádza spokojne a vyrovnané, je vždy oblečený a upravený a v skrinke má náhradné oblečenie. Z pripojenej správy zo sociálneho šetrenia v domácnosti matky na adrese Z., X. XX vyplynulo, že matka v súčasnosti žije s partnerom v prenajatom 1-izbovom byte. V čase šetrenia bola domácnosť matky čistá, zásoby potravín boli v dostatočnom množstve, nedostatky neboli zistené.

8. Z oznámenia Okresného riaditeľstva PZ Banská Bystrica a písomného uznesenia zo dňa 29.05.2021, v konaní vedenom pod ČVS: ORP-311/2-VYS-BB-2021 vyplynulo, že bolo začaté trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa mala dopustiť páchatelka z radov blízkych osôb tým, že v presne nezistenom čase, pravdepodobne od konca roka 2019 do 05.01.2021, v presne nezistených intervaloch, na viacerých miestach pobytu v Banskej Bystrici, v B., ako matka svojich maloletých detí týchto doposiaľ nezisteným spôsobeným spôsobom mala fyzicky napádať, resp. nadávať im, vystavovať ich stresu, kde v domácnosti za prítomnosti maloletých častokrát vo zvýšenej miere konzumovala alkoholické nápoje, aj v nočných hodinách sa správala hlučne, odopierala im spánok a

do domácnosti pozývala rôzne osoby, z ktorých správania vyplynulo podozrenie, že tieto mohli byť pod vplyvom omamných a psychotropných látok, zanedbala ich starostlivosť, čím vyššie uvedeným konaním maloletým spôsobila fyzické a psychické utrpenie.

9. Z oznámenia materskej školy maloletých detí vyplynulo, že matka od 01.01.2021 nekontaktovala predškolské zariadenie vo veci získania informácií o svojich maloletých deťoch, ani nijakým iným spôsobom nepožiadala triedne učiteľky o podanie informácií.

10. Z oznámenia pediatra maloletých detí vyplynulo, že matka sa na maloleté deti naposledy informovala telefonicky na jar 2021.

11. Z vyšetrenia maloletého U. a v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Banská Bystrica, ambulancia klinickej psychológie dňa 30.08.2021 vyplynulo, že maloletý javí známky stabilizácie a vývojového posunu k lepšiemu. Maloletý z pobytu u starej matky významne profituje. Maloletému bola stanovená diagnóza vývinová porucha reči a jazyka, bližšie neurčená a zároveň iná zmiešaná porucha správania a emotivity.

12. Z potvrdenia pedopsychiatra maloletého U. zo septembra 2021 vyplynul diagnostický záver emočné poruchy so začiatkom v detstve, oneskorený rečový vývin, pričom maloletý javí známky napredovania v starostlivosti starej matky.

13. Z potvrdenia ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica vyplynulo, že otec počas výkonu trestu odňatia slobody od 03.09.2020 do 10.09.2021 bol pracovne zaradený, pričom dosahoval v priemere čistý mesačný príjem vo výške 224,66 eura.

14. Z oznámenia obchodnej spoločnosti In operation s.r.o. vyplynulo, že matka bola ich zamestnancom na základe dohody o vykonaní práce od 19.03. do 31.09.2021, počas ktorého jej bola vyplatená mzda vo výške 82,17 eura netto.

15. Z oznámenia obchodnej spoločnosti L. U. F., a.s. vyplynulo, že matka je ich zamestnancom od 01.06.2021 na trvalý pracovný pomer, s čistým mesačným príjmom vo výške 1.099,19 eura.

16. Z výpisu z registra trestov navrhovateľky vyplynulo, že je bezúhonná.

17. Z dokladov predložených navrhovateľkou vyplýva, že jej partner súhlasí so zverením maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti a podľa potvrdenia ošetrojúceho lekára, je zdravotne spôsobilá, bez obmedzenia schopná opatrovateľskej činnosti o deti.

18. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že pochádzajú z mimomanželského vzťahu. Na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 37P/36/2020 prebiehalo na návrh matky konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z dôvodu späťvzatia návrhu matky konanie o úpravu práv a povinností k maloletým deťom bolo uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 37P/36/2020-136 zo dňa 12.04.2021 zastavené. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 38PPOm/1/2021-17 zo dňa 05.01.2021 súd maloleté deti dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľky. Rodičia maloletých detí voči rozhodnutiu súdu nepodali odvolanie. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica eviduje spisovú dokumentáciu maloletých detí od mesiaca december 2019, kedy prijal oznámenie z Okresnej prokuratúry Banská Bystrica o skutočnostiach nasvedčujúcich zanedbávanie riadnej výchovy maloletých detí zo strany matky, kde bolo konštatované, že matka o deti sa riadne nestará, odchádza za inými mužmi a užíva psychotropné látky (pervitín). V tom čase Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica u matky nezistil užívanie psychotropných látok, ani nedostatky v starostlivosti o maloleté deti, inicioval však vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Otec maloletých detí bol vzatý do väzby a následne rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, spis. zn. 1T/21/2020 zo dňa 07.05.2020 uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Po vzatí otca maloletých detí do väzby sa matka presťahovala k svojmu novému partnerovi na adresu B. XX, kde istý čas spoločne s maloletými deťmi žila v domácnosti E. G.. Pre nezhody s novým partnerom, ako aj kvôli verbálnym a fyzickým atakom sa z adresy B. XX bola nútená odsťahovať sa a bola jej poskytnutá možnosť núdzového bývania v zariadení M. Banská Bystrica. U maloletých detí sa v tom čase začali prejavovať známky nevhodného

správania spôsobené nevhodným sociálnym prostredím v zariadení. Matka sa stále zúčastňovala aj dobrovoľných kontrol v CPLDZ, kde sa za obdobie od 07.01.2020 do 20.02.2020 nepreukázalo požívanie psychotropných a omamných látok. Fajčenie matka priznala, ako aj občasné požívanie alkoholických nápojov. U maloletého U. sa postupom času začala prejavovať rečová zaostalosť, kvôli čomu sa podrobil psychologickému a logopedickému sedeniu. Dňa 09.10.2020 sa matka spoločne s deťmi presťahovala na adresu Banská Bystrica, F. X/A. Predškolské zariadenie, ani všeobecný lekár pre deti a dorast neavizoval zanedbávanie starostlivosti zo strany matky. V poslednom období obdržali niekoľko telefonických oznámení starej matky maloletých detí, pani O. o tom, že matka sa voči maloletým správa vulgárne, vyjadruje sa a nevhodne sa správa, bije ich. Dňa 28.12.2020 sa na ich úrad dostavila stará matka maloletých detí, pani O., ďalej O. G., ktorá je sestrou matky maloletých detí a pán D. U., ktorý je otcom matky maloletých detí. Všetci zhodne uviedli, že majú dôvodné podozrenie o zanedbávaní starostlivosti o maloleté deti zo strany matky. Matka ich odmietala pustiť do svojho bytu, v ktorom neskôr zistili, že je v ňom neporiadok, porozbíjané sklo, krv na stenách a iné indicie svedčiacie o alkoholových excesoch matky. Maloleté deti boli údajne hladné, nahé a bez dozoru sa pohybovali po bytovom dome. V domácnosti matky sa nachádzal aj cudzí človek, zrejme nový partner matky, ktorý bol tiež pod vplyvom návykovej látky. Na základe oznámenia zo dňa 29.12.2020 preverovali situáciu maloletých detí. Prenajímateľ nehnuteľnosti, pán B. im uviedol, že s matkou sú v bytovke problémy, jej správanie je neprispôsobivé a rodinu toleruje len kvôli maloletým deťom. Napriek tomu však prenajímateľ jednostranne ukončil zmluvu o poskytovaní bývania a stanovil menovanej termín vysťahovania do 10.01.2021. Matka tiež spôsobila škodu na zariadení asi v sume 1.060 eur, čo bolo taktiež oznámené orgánom činným v trestnom konaní. Na predmetnej adrese už niekoľkokrát zasahovala aj hliadka PZ SR kvôli výtržnostiam a podozreniam z požívania návykových látok a priestupkov voči občianskemu spolunažívaniu. Stará matka maloletých detí, pani O. tiež uvádzala, že v domácnosti matky sa často striedajú rôzne sociálne skupiny, matka zrejme žije sexuálne intenzívne, pričom neprihliadala na prítomnosť maloletých detí. Časté striedanie návštev v nehnuteľnosti sú zrejmé. Matka bola upozornená na zistené nedostatky a nevhodnosť jej konania. Matka prisľúbila nápravu, a tiež, že absolvuje kontrolný odber v CPLDZ. K poslednému incidentu došlo dňa 04.01.2021 večer, keď v byte musela opätovne zasahovať hliadka PZ SR. Pri tomto incidente bola matka nájdená RZP v stave ťažkej opitosti, pričom sa maloleté deti nekontrolovane pohybovali po zariadení bez akéhokoľvek dozoru.

19. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu z dôvodu, aby maloleté deti mali istotu, nebáli sa, neprežívali veci, ktoré jej rozprávali, že prežili, vyrastali v pokojnom a kludnom prostredí, a tiež z dôvodu, že má dostatok času venovať sa im a sľúbila im, že budú u nej bývať, že sa nemusia báť. Maloleté deti jej rozprávali, čo u matky prežili, a to, že matka mala mužské návštevy, že pila, že sexuálne sa stýkala s mužmi aj pred nimi. Maloleté deti ukazovali, čo matka robila, čo museli prežiť, aby to mohli povedať. Tiež hovorili, že ich bila, učila ich klamať tým, že majú hovoriť, že sa majú dobre. Dva mesiace predtým, než deti prišli k nej videla, že deti sú unavené, spýtala sa ich, či by nechceli byť u nej. Maloletý U. povedal áno. Deti rozprávali, že im ponúkala piť alkohol, keď mala návštevy, bila ich nie výchovne, ale agresívne, maloletý U. ukazoval, ako mu trhala vlasy, maloletý U. povedal prastarej matke, že keď matka sexovala s chlapom, tak aj jeho vyzliekla, aby to vyzeralo, že majú spolu hru. Deťom vždy, keď teraz dáva jesť, všetko im je horúce, hovorili, že mama im dávala studené veci, keksy. Maloleté deti museli spať na jednej posteli, lebo jednu posteľ im zobrala a spávala na nej s priateľom, ktorého si nasťahovala. Maloleté deti sa hlavne matky boja, čo je jednoznačné z toho, že nechcú s matkou telefonicky sa rozprávať. Maloletý U. vtedy vždy povie, že „keď ja sa jej bojím“. Maloleté deti sú v jej domácnosti od 05.01.2021. Príchodu detí do jej domácnosti predchádzalo podozrenie, že dochádza k nezodpovednému správaniu matky voči deťom. Dňa 05.01.2021 ju matka chcela biť, povedala jej „ty stará kurva, uvidíš ešte aká som“, čo videli aj deti, matka vtedy mala vypité. Odo dňa 05.01.2021 zabezpečuje nepretržitú starostlivosť o maloleté deti, ktorú zvláda. Maloleté deti jej domácnosť poznajú, pretože ju navštevovali aj v minulosti. Z výsluchu navrhovateľky ďalej vyplynulo, že pozná povahu maloletých detí, ich obľúbenú hračku, činnosť, kamarátov, jedlo. Maloleté deti vodi a vyzdvihuje z materskej školy. Odkedy sú deti v jej domácnosti, navštívila s nimi 3x ich všeobecného lekára z dôvodu kašľa a soplíkov. S maloletým U. začala navštevovať logopédiu. Maloleté deti ju oslovujú „starká“, mladší „mama“, „Y.“. Maloleté deti ona oslovuje U., U. a mladšieho U., U., podľa situácie. Medzi ňou a maloletými deťmi je citová väzba, čo vie na základe toho, že keď odchádza z materskej škôlky, deti ju objímu, keď po ne do materskej škôlky príde, bežia ku nej, kričia „starká“ alebo „mama“. S deťmi chodia na výlety, radi sa pritulia, keď pozerajú televízor. S maloletými deťmi sa veľa rozprávajú, všetko od nej chcú vedieť, chcú, aby sa s nimi hrala. V domácnosti žije s priateľom, ku ktorému maloleté deti majú vzťah, volajú ho „starký“, ľúbia ho, ošetrujú ho, keď ho bolí koleno. Priateľ jej pomáha v starostlivosti o maloleté deti, keď treba ísť

napríklad autom k lekárovi alebo do materskej škôlky. Maloleté deti matku vôbec nespomínajú, len v takých smiešnych veciach. Matka od 05.01.2021 sa domáhala telefonického kontaktu s deťmi zhruba 1x za týždeň. V priebehu konania bola matka v telefonickom kontakte s maloletými deťmi 1x týždenne. Matka pri telefonáte najskôr chcela vedieť, čo nové s deťmi, deti s matkou nechcú telefonovať, mladší akurát matke odpovie „áno“, „nie“, „neviem“. Telefonický rozhovor trvá 2 - 5 minút. Prvý osobný kontakt matky s deťmi prebehol po mesiaci od odovzdania detí, trval krátko, 15 - 20 minút, realizoval sa na dvore materskej škôlky. Druhé stretnutie matky s deťmi bolo v apríli, bolo tiež na dvore materskej škôlky, trvalo trištvrté hodinu. Deti zo stretnutia s matkou boli zmätené, prekvapené. Posledný kontakt matky s maloletými deťmi bol 17.09., realizoval sa na detskom ihrisku pri ich dome a trval hodinu a pol. V súvislosti s kontaktom matky s deťmi ju kontaktovalo centrum pre deti a rodiny s tým, či by mohlo prebehnúť stretnutie matky s deťmi. Maloleté deti boli prekvapené zo stretnutia matky, s matkou sa hrali na ihrisku. Matka im nasľubovala, že budú mať dom, budú tam mať mačičku, psíka, jazdiť na formule. Do rozhovoru matke nevstupovala. Deti na matku reagovali v pohode, boli pokojné. Momentálne v jej domácnosti žije aj otec maloletých detí, ktorý bol dňa 10.09.2021 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Otec sa podieľa na starostlivosti o maloleté deti tým, že ich vodí do materskej škôlky, tiež sa s nimi hrá, deti sa tešili, keď otca videli, skákali na neho, mladší chce, aby všetko robil s ním, umýval zuby, sprchoval. Otec z dôvodu zamestnania nie je schopný zabezpečiť stopercentnú starostlivosť o maloleté deti. Keby mal „denky“ do 16.00 h, mohol by zabezpečiť starostlivosť o deti. Obe maloleté deti v jej domácnosti majú rovnaký režim. Počas týždňa vstávajú medzi 5.30 h - 5.45 h. Do škôlky maloleté deti vodí o 6.40 h. Maloleté deti v materskej škôlke cez obed spávajú. Maloleté deti z materskej škôlky vyzdvihuje okolo 16.00 h., na spánok sa pripravujú o 19.30 h a spávať chodia o 20.00 - 20.30 h. Počas víkendu deti vstávajú medzi 5.45 - 6.30 h, cez obed spávajú od 12.30 - 14.30 h. Na spánok sa pripravujú od 19.45 - 20.30 h. U. U. má 5 rokov, navštevuje materskú škôlku, do ktorej sa od septembra 2021 uhrádza len jeden poplatok v sume 4,50 eura. Maloletý nemá žiadne krúžky, nie je vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii. V druhom polroku školského roka 2020/2021 sa maloletému do materskej škôlky uhrádzal mesačný poplatok 16 eur, režijný poplatok 4,50 eura plus stravná jednotka 3,50 eura. Maloletý U. má 4 roky, navštevuje materskú škôlku, do ktorej sa mu uhrádza mesačný poplatok 16 eur, režijný poplatok 4,50 eura plus stravná jednotka 3,50 eura. Maloletý nemá žiadne krúžky, je vedený v psychologickej, psychiatrickej, logopedickej ambulancii, s návštevou ktorých výdavky nie sú. Mesačné výdavky na stravovanie maloletých detí vyčísli na 100 - 130 eur. Mesačné výdavky na oblečenie, obuv každého maloletého dieťaťa vyčísli na 20 eur a ich drogériu po 10 eur. Spolu s deťmi býva v 3-izbovom byte, kde sú mesačné výdavky na bývanie v sume 190 eur. Na maloleté deti poberá rodinné prídavky, rodičovský príspevok, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti.

20. Matka na pojednávaní vo výsluchu nesúhlasila s tým, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky z dôvodov klamstiev na jej osobu v tom, že deťom netelefonovala, že by sa s nimi nechcela stretnúť, že by ich bila. O maloleté deti má veľký záujem, robí všetko preto, aby s nimi bola, preto odcestovala za prácou, za lepším platom, aby si čoskoro deti zobrala k sebe, robí všetko preto, aby ich mala čím skôr. Z drog, alkoholu sa nikdy neliečila. V domácnosti navrhovateľky sú maloleté deti od 05.05.2021. Odchodu detí do domácnosti navrhovateľky predchádzalo to, že urobila chybu, ktorá ju mrzí, opila sa, ale nie tak, aby nevedela o sebe, je pravda, že bola vtedy na navrhovateľku agresívna. V roku 2021 v jej domácnosti 1x bola privolaná záchranka. V roku 2020 v jej domácnosti záchranka ani 1x nezasahovala. V roku 2021 do jej domácnosti bola 2x zavolaná policajná hliadka. Naposledy, keď bývali na F. ulici v Banskej Bystrici. V roku 2020 v jej domácnosti zasahovala polícia asi 1x. Zhruba 4 mesiace žije s priateľom v 1,5-izbovom byte, ktorý majú prenajatý, majú uzavretú písomnú nájomnú zmluvu na dobu určitú na 1 rok. Nájomná zmluva je na 2 osoby, ale môžu tam bývať aj 4 osoby, o čom sa rozprávala s vlastníkom bytu. Ústne jej povedal, že môže tam mať aj maloleté deti, a môže jej to dať aj písomne. Predtým bývala na ubytovni, v 1-izbovom byte v Banskej Bystrici na P. ceste XX, v byte na adrese Banská Bystrica, F. X/A. Nájom bol skončený, pretože vlastníkovi sa nepáčilo, že mal 2x vykopnuté dvere, nebol rád, že jej rodinní príslušníci robili bordel. Maloleté deti jej priateľa poznajú, jej priateľ súhlasí s tým, aby deti boli zverené do jej starostlivosti. Matka nevzniesla výhrady voči starostlivosti navrhovateľky o maloleté deti, ale nevedela uviesť, či zo strany navrhovateľky je o deti riadne postarané, nemá to ako vedieť, ale navrhovateľka holduje alkoholu. Navrhovateľka pre výchovu maloletých detí má vytvorené vhodné bytové podmienky. Maloleté deti k navrhovateľke nikdy nemali extra vzťah, čo sa možno teraz zmenilo. V roku 2021 sa písomne i osobne neinformovala na maloleté deti v materskej škôlke, v roku 2021 sa asi 1x informovala u pediatra detí telefonicky na ich zdravotný stav. Z navrhovateľkou navrhovaným stykom nesúhlasila, nechcela by mať určené presné časy, pretože pracuje v 4-zmennej prevádzke. Chcela by to mať tak, že deň dopredu by dala vedieť. Chcela by mať

upravený styk s deťmi preto, aby ich mohla zobrať napríklad na zmrzlinu. Predstavovala by si to tak, že by to bolo 1x do týždňa v čase od 16.00 h, t. j. po škôlke do 17.00 - 17.30 h tak, aby sa deti ešte stihli najesť. Cez prázdniny by to mohlo byť skôr. V práci má možnosť vymeniť si zmeny. Aktuálne je v telefonickom kontakte s maloletými deťmi 3 - 4x do týždňa v čase od 16.00 h do 17.00 h, v rozsahu 5 minút. Navrhovateľka jej v telefonickom kontakte s deťmi nebráni. S maloletými deťmi bola naposledy v kontakte 17.09.2021, pričom stretnutie zorganizovalo Centrum pre deti a rodiny a sociálny pracovník. Styk s maloletými deťmi začala pred materskou škôlkou od 15.00 h a trval do 17.00 h. S maloletými deťmi boli na ihrisku pri dome navrhovateľky na preliezkach, v obchode po buchtý, deťom doniesla nákup. Maloleté deti boli pri stretnutí šťastné, rozbehli sa k nej, pýtali sa, ako sa má, dali jej pusku, mladší ju 10 minút na konci nevedel pustiť z krku. K mesačným výdavkom matka uviedla, že pozostávajú z výdavkov za bývanie v sume 450 eur nájom, 85 eur TV a internet. Okrem maloletých detí inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá, nemá dlhy u rodiny, známych, žiadne pôžičky, neuhrádza žiadne poisťky, nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, nevlastní osobné motorové vozidlo.

21. Otec na pojednávaní vo výsluchu súhlasil so zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, pretože má všetky podmienky preto, aby deti vychovávala a poskytla im lásku. Maloleté deti sú u navrhovateľky šťastné, majú tam všetko, čo potrebujú. So zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasil, pretože po výkone trestu odňatia slobody má dlhy, denne pracuje 14 hodín. Deti na neho reagujú dobre, sú šťastné, že sú s ním, s deťmi sa hrá, chodí von, číta im rozprávky, vodi ich do škôlky, zo škôlky, umýva ich. K osobným majetkovým pomerom uviedol, že dlhy u rodiny, známych nemá, spláca hypotekárny úver v 197 eur mesačných splátkach a pôžičku matky maloletých detí v sume 40 eur. Poisťky neuhrádza žiadne. Je vlastníkom 3-izbového bytu v Banskej Bystrici na L. ulici, ktorý je prenajatý za dohodnutý nájom v sume 550 eur, výdavky na byt sú 370 eur. Okrem toho je vlastníkom pozemkov, ktoré zdedil v Nitrianskom Hrádku. Nie je vlastníkom, držiteľom osobného motorového vozidla, motocykla. Inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Od 17.09.2021 je zamestnaný na dohodu u zamestnávateľa Evijo s.r.o., pracuje na dohodu, môže pracovať 40 hodín mesačne za hodinovú mzdu 4,50 eura brutto. Od 13.09.2021 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, požiadal o podporu sociálnu poisťovňu, má nárok na 3 mesiace, zatiaľ mu nebola priznaná.

22. Opatrovník na pojednávaní nad rámec uvedených písomných podaniach uviedol, že maloleté deti sú aktuálne zdravotne v poriadku, výchovné problémy s nimi stará matka neavizuje. Nedostatky v poskytovaní starostlivosti o ne nezaznamenal ani všeobecný lekár pre deti a dorast. Stará matka sa naďalej zúčastňuje opatrení terénnou a ambulatnou formou v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica. Matka maloletých detí v mieste výkonu svojho terajšieho zamestnania zmenila miesto bydliska, aktuálne sa zdržiava na adrese X. XX, Z., spoločne so svojím terajším partnerom. Matka je stále zamestnaná v rovnakej spoločnosti L. U. F., s čistou mzdou 1.013 eur. S maloletými deťmi sa v poslednom čase kontaktovala prioritne telefonicky. Dňa 17.09.2021 prebehol osobný kontakt. Na margo vzájomného stretávania sa s maloletými deťmi je ochotná prispôbiť si aj pracovné zmeny v súčasnom zamestnaní. Otec maloletých detí bol dňa 10.09.2021 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Aktuálne sa otec detí zdržiava v mieste pobytu navrhovateľky. Nateraz mu objektívne okolnosti neumožňujú zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti. Na základe uvedených skutočností opatrovník odporúčal maloleté deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, rodičov zaviazat' prispievať na výživu maloletých detí na základe ich možností, schopností a majetkových pomerov, s prihliadnutím na vek, potreby detí, ktoré budú poukazovať na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny od dátumu nadobudnutia vykonateľnosti neodkladného opatrenia. Vo veci vzájomného styku navrhovateľky a matky maloletých detí a vzájomných kontaktov matky s maloletými deťmi, úrad odporúčal styk neupravovať.

23. Dňa 08.07.2021 podľa § 13 ods. 1 CMP do konania vstúpil prokurátor, ktorý uviedol, že vzhľadom na prebiehajúce trestné stíhanie, ktoré nasvedčuje nedostatočnej starostlivosti matky o maloleté deti tým, že deti pôsobili unaveným a hladným dojmom, používali vulgarizmy, maloletý U. sa správal agresívne, pričom zo záveru z psychologického vyšetrenia vyplynulo, že trpí masívnou traumatizáciou, s narušeným rečovým vývinom a poruchou správania a emotivity. Taktiež vyplynulo podozrenie týkajúce sa toho, že matka požívala alkohol a podľa názoru vypočúvaných osôb v rámci trestného stíhania aj iné omamné látky. Pred pracovníčkami M. sama priznala používanie lieku bez predpisu lekárom. Deti opakovane nechávala bez dozoru, pričom tieto sami udávali, že ich matka bije a fyzicky trestá. Domácnosť matky navštevovali rôzni ľudia, a to aj v nočných hodinách, kedy malo dochádzať k rušeniu nočného pokoja, deti mali byť rovnako prítomné pri vykonávaní sexuálnych aktivít matky. Vzhľadom na

tieto skutočnosti odporúčal súdu, aby podanému návrhu navrhovateľky vyhovel a maloleté deti zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti, rodičov zaviazal prispievať na ich výživu podľa ich schopností, možností a majetkových pomerov. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je v súčasnosti v najlepšom záujme detí. Navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre ich zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin, pričom odkedy sa nachádzajú v jej starostlivosti, maloletí napredujú. Naopak, v starostlivosti matky o maloletých boli zistené viaceré nežiadúce, či vyslovene pre maloleté deti viaceré škodlivé prvky, pričom má za to, že tieto toho času bránia navráteniu maloletých do jej osobnej starostlivosti. Na strane otca má zato, že bráni prevzatiu osobnej starostlivosti o maloleté deti jeho v podstate len nedávne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s tým, že doposiaľ nemá usporiadané svoje osobné pomery, a taktiež má uložené ochranné liečenie ústavnou formou. V danom prípade je predpoklad, že toto ochranné liečenie ústavnou formou ešte doposiaľ nevykonal, pričom toto bolo nariadené z dôvodu, zistených závislostí na omamných a psychotropných látkach. O závažnosti nedostatkov v starostlivosti matky o maloleté deti svedčia aj podozrenia, ktoré viedli k začatiu trestného stíhania vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktoré doposiaľ nie je ukončené. K navrhovanej úprave styku matky s maloletými deťmi uviedol, že vzhľadom na prebiehajúce trestné stíhanie a závažnosť okolností na strane matky, ktoré viedli k vydaniu neodkladného opatrenia o dočasnom zverení detí do starostlivosti navrhovateľky, a tiež narušenú vzájomnú komunikáciu medzi navrhovateľkou a matkou maloletých, ktoré zjavne nie sú schopné sa dohodnúť na stýkaní sa matky s deťmi, nie je možné toho času ponechať styk matky s maloletými neupravený, a preto odporúčal súdu, aby styk matky s maloletými deťmi upravil, a to tak, že sa bude realizovať výlučne za prítomnosti tretej osoby.

24. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

25. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

26. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 44 Zákona o rodine, náhradnou osobnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

- a/ zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča
- b/ pestúnska starostlivosť
- c/ ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej osobnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

28. Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

29. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

31. Z ustanovenia § 28 ods. 1 Zákona o rodine vyplývajú rodičovské práva, ktoré sú zároveň povinnosťami rodičov vo vzťahu k maloletým deťom. Jedným z takýchto povinností je aj povinnosť starať sa o výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj maloletých detí, pričom táto výchova a starostlivosť musí byť sústavná a dôsledná. Rodičia podľa ustanovenia § 28 ods. 2 Zákona o rodine, pri výkone svojich rodičovských práv a povinností sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je definovaný v čl. 5 Zákona o rodine. V prípade, že rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, súd zverí maloleté dieťa do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti, ktorou je aj náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby než rodiča. Pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby musia byť splnené zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu. Rodičia maloletých detí do 14.12.2019, t. j. do dňa vzatia otca do väzby, žili v spoločnej domácnosti a spoločne zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti. V období, ako bol otec vzatý do väzby a následne bol vo výkone trestu odňatia slobody, starostlivosť o maloleté deti zabezpečovala matka, kedy opatrovník prijal oznámenie Okresnej prokuratúry Banská Bystrica o skutočnostiach nasvedčujúcich zanedbávanie riadnej výchovy maloletých detí zo strany matky tým, že sa o maloleté deti riadne nestará, odchádza za inými mužmi, užíva psychotropné látky, čo nebolo sociálnym šetrením preukázané. Po vzatí otca maloletých detí do väzby a následného výkonu trestu odňatia slobody otcom, matka spočiatku žila v Banskej Bystrici na L. ulici, následne v B., v núdzovom zariadení M., v prenajatom byte v Banskej Bystrici na P. ceste a F. ulici, kde mala uzavretú nájomnú zmluvu, ktorú nájomca predčasne vypovedal z dôvodu problémového správania matky a spôsobenej škody vo výške 1.060 eur, oznámenej príslušným orgánom činným v trestnom konaní. V domácnosti matky niekoľkokrát zasahovala policajná hliadka kvôli výtržnostiam, podozreniam z požívania návykových látok a priestupkov vo veci občianskeho spolunažívania. Rodina matky (navrhovateľka, sestra matky, jej otec) už v decembri 2020 avizovali nevhodné správanie matky k deťom, zanedbávanie starostlivosti matky o deti. Pri poslednom incidente v domácnosti matky, pri ktorom zasahovala policajná hliadka dňa 04.01.2021, bola matka nájdená RZP v stave ťažkej opitosti, pričom maloleté deti sa nekontrolovane pohybovali po zariadení bez akéhokoľvek dozoru. Po tomto incidente Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 38PPOm/1/2021-17 zo dňa 05.01.2021, právoplatným dňa 16.03.2021, vykonateľným dňa 05.01.2021, maloleté deti dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľky. Po prevzatí starostlivosti o maloleté deti navrhovateľkou dňa 05.01.2021 sa matka zamestnala v Trnave, kde si spolu s priateľom prenajala 1-izbový byt. Matka pracuje v 4-zmennej prevádzke, ktorá podľa správ Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, jej znemožňuje spoluprácu s nimi, ako aj stretávanie sa s maloletými deťmi, s ktorými za celé obdobie bola v osobnom kontakte 3x. Matka od prevzatia starostlivosti o maloleté deti navrhovateľkou ani 1x sa neinformovala na maloleté deti v predškolskom zariadení, 1x sa informovala na zdravotný stav maloletých detí u pediatričky. Maloleté deti v súčasnosti riadne navštevujú materskú škôlku, materská škôlka neavizuje žiadne výchovné problémy maloletých detí. Naopak, v čase starostlivosti matky o maloleté deti, predškolské zariadenie u maloletého U. uvádzala, že v materskej škôlke voči utiahnutým mladším deťom sa správal agresívne, používal vulgarizmy, pri vstupe do triedy v ranných hodinách boli badateľné časté známky únavy, ktoré odôvodňoval nevyspanosťou. U maloletého U. taktiež materská škôlka uvádzala, že maloletý je veľmi unavený, počas odpočinku zaspáva veľmi rýchlo a spánok trvá minimálne 2 hodiny. Mával často na tele rôzne povrchové zranenia, rozprával nezrozumiteľne. Navrhovateľka od prevzatia starostlivosti maloletému U.ovi zabezpečila logopedické vyšetrenie, s maloletým absolvuje pedopsychologické, pedopsychiatrické vyšetrenia. Maloletý U., podľa vyjadrenia pedopsychologičky a pedopsychiatrickej, javí známky napredovania počas starostlivosti navrhovateľky o maloletého. Maloletému bola diagnostikovaná vývinová porucha reči, jazyka bližšie neurčená, iná zmiešaná porucha správania, emotivity. Voči matke bolo začaté trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktoré doposiaľ nie je ukončené. Maloletý U., podľa správy Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, je stotožnený s bývaním u starých rodičov, matku nespomína, pri otázkach na jej osobu nereaguje, maloletý U. sa k matke vyjadruje viac s negatívnym ladením, rezonujú v ňom skôr negatívne spomienky a zážitky spojené s matkou. Aj opakovanými sociálnymi šetreniami v domácnosti navrhovateľky, vyjadrením pediatra maloletých detí, vyjadrením predškolského zariadenia mal súd preukázané, že správanie maloletých detí od prevzatia starostlivosti o maloleté deti navrhovateľkou sa zlepšilo, psychické prežívanie detí sa stabilizovalo, rušivé vplyvy sa eliminovali a riziko ohrozenia sa výrazne zmiernilo. Súd vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie vedené voči matke, okolnosti, ktoré viedli k vydaniu neodkladného opatrenia v konaní vedenom pod spis. zn. 38PPOm/1/2021, negatívne ladenie maloletého U. k matke, nespomínanie matky maloletým U., pracovnou dobou matky, jej súčasnými bytovými, ekonomickými pomermi mal súd preukázané, že

matka nemôže aktuálne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, aj keď na druhej strane musí konštatovať, že matka sa snaží zlepšiť svoju ekonomickú, sociálnu situáciu, avšak v čase rozhodovania súdu ešte nedávala záruku zabezpečovania riadnej, sústavnej starostlivosti o maloleté deti. Súd vo vzťahu k matke tiež musí konštatovať, že od 05.01.2021 o maloleté deti neprejavuje taký záujem, ako je možné od rodiča dôvodne očakávať, s maloletými deťmi bola len 3x v kontakte, 1x telefonicky kontaktovala pediatričku maloletých detí, na deti sa neinformovala v predškolskom zariadení, čo súd nemôže zhodnotiť ako skutočný, úprimný záujem o maloleté deti. Matka pri svojich predstavách zabezpečovať aktuálne osobnú starostlivosť o maloleté deti, vzhľadom na jej bytové podmienky, pracovnú dobu, je nereálna, o čom svedčí aj jej písomné vyjadrenie, v ktorom súhlasila s dočasnou starostlivosťou navrhovateľky o maloleté deti s tým, že po prepustení otca z výkonu trestu odňatia slobody, bude navrhovať striedavú osobnú starostlivosť. V súčasnosti tak, ako opatrovník uviedol a s čím sa súd stotožnil, situácia matky je stále nestabilná, neposkytujúca záruky pre zabezpečenie optimálnej starostlivosti o maloleté deti, ktoré sú ešte stále vo veku, kedy si plne vyžadujú starostlivosť dospelých osoby. Otec maloletých detí bol 10.09.2021 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, súhlasil, aby maloleté deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky z dôvodu svojich dlhových, vykonávania práce 14 hodín denne. Otec maloletých detí, podľa vyjadrenia prokurátora, má uložené ochranné liečenie ústavnou formou, ktoré doposiaľ nevykonával. Súd preto aj na strane otca mal zato, že v súčasnosti nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Súd tak mal preukázané, že sú splnené podmienky pre zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, a že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti je plne v záujme maloletých detí. Záujem maloletých detí na ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vyplynul z opakovaného sociálneho šetrenia v domácnosti navrhovateľky, v ktorej nikdy neboli zistené nedostatky, citových väzieb maloletých detí k navrhovateľke, ktoré vyplynuli zo správy centra pre deti a rodiny, zabezpečovaním riadnej zdravotnej starostlivosti maloletým deťom zo strany navrhovateľky, čo vyplynulo z vyjadrenia pediatra maloletých detí. Súd sa preto stotožnil s vyjadrením opatrovníka, že správanie maloletých detí počas zabezpečovania dočasnej starostlivosti o maloleté deti navrhovateľkou sa zlepšilo, ich psychické prežívanie sa stabilizovalo, rušivé vplyvy sa eliminovali a riziko ohrozenia sa výrazne zmiernilo. Navrhovateľka je osoba bezúhonná, žije usporiadaným spôsobom života, jej zdravotný stav je dobrý, čím mal súd preukázané na strane navrhovateľky splnenie podmienok pre vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti. Súd preto, napriek nesúhlasu matky, návrhu navrhovateľky vyhovel. Súd len pre úplnosť uvádza, že tvrdenie matky o požívanie alkoholických nápojov navrhovateľkou, súd opakovanými sociálnymi šetreniami, vyjadrením pediatričky, predškolského zariadenia, centrom pre deti a rodiny, nemal preukázané. Súd záverom poznamenáva, že je len na rodičoch, aby do budúcnosti preukázali súdu odpadnutie dôvodov, pre ktoré boli deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, aby súd mohol maloleté deti zveriť do ich starostlivosti. Súd tiež pri svojom rozhodovaní zohľadnil záujem maloletých detí tak, ako je vymedzené v čl. 5 Zákona o rodine, ktorý prevážil nad právom rodičov zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti.

32. Súd podľa § 45 ods. 4 zároveň vymedzil rozsah práv a povinností navrhovateľky maloletým deťom tak, že je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti a oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, ale len v bežných veciach, nakoľko naďalej obaja rodičia majú svoje rodičovské práva.

33. Zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti rodičom nezaniká ich zákonná vyživovacia povinnosť. Pri určovaní výšky výživného rodičom, súd vychádza z ich možností, schopností, majetkových pomerov a veku, odôvodnených potrieb maloletých detí. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletý U. má 5 rokov, navštevuje materskú škôlku, do ktorej sa uhrádza mesačný poplatok 4,50 eura. Maloletý nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť, nie je vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii. Maloletý U. má 4 roky, navštevuje materskú škôlku, do ktorej sa mu uhrádza mesačný poplatok 16 eur, režijný poplatok 4,50 eura, stravná jednotka 3,50 eura. Maloletý nemá žiadne krúžky, je vedený v psychologickú, psychiatrickú, logopedickú ambulanciu, s návštevou ktorých zvýšené výdavky nie sú. Navrhovateľka má tak bežné výdavky spojené so zabezpečením osobných potrieb maloletých detí. Matka maloletých detí, podľa potvrdenia zamestnávateľa, dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 1.099,19 eura. Otec po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti, môže mať za mesiac odrobených najviac 40 hodín, jeho hodinová mzda je 4,50 eura brutto, je vedený ako uchádzač o zamestnanie, ku dňu rozhodovania súdu nebol poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky. Obaja rodičia inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemajú. Súd vzhľadom na preukázané odôvodnené potreby maloletých detí, príjem matky a otca, zohľadnenie práva maloletých

detí mať výživným zachované životné minimum, ktoré je aktuálne vo výške 99,87 eura a právo mať zachovanú životnú úroveň svojich rodičov tak, ako predpokladá ustanovenie § 62 ods. 2, posledná veta Zákona o rodine, matku zaviazal prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa zvlášť výživným vo výške 80 eur mesačne a otca výživným vo výške 30 eur mesačne na každé dieťa zvlášť. Súd s poukazom na ustanovenie § 45 ods. 8 Zákona o rodine, určil povinnosť rodičov prispievať na výživu maloletých detí na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Keďže maloleté deti boli dočasne odovzdané do starostlivosti navrhovateľky, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 38PPOm/1/2021-17 zo dňa 05.01.2021, právoplatným dňa 16.03.2021, vykonateľným dňa 05.01.2021, súd určil počiatok vyživovacej povinnosti rodičov počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozhodnutia.

34. Rodičom neplnením vyživovacej povinnosti na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica vzniklo zročné výživné za obdobie od 05.01.2021 do 23.09.2021 matke na každé dieťa vo výške 709,66 eura (8 mesiacov x 80 eur + pomerná časť za mesiac január 2021, t. j. 27 dní x 2,58 eura/deň = 69,66 eura) a otcovi vo výške 266,46 eura na každé dieťa zvlášť (8 mesiacov x 30 eur + pomerná časť za mesiac január 2021, t. j. 27 dní x 0,91 eura/deň = 26,46 eura). Zročné výživné súd matke povolil splácať v 30 eurových mesačných splátkach a otcovi v 10 eurových mesačných splátkach na každé dieťa zvlášť. Pri určovaní výšky splátok rodičom súd zohľadnil ich príjmy, výšku zročného výživného a dobu jeho splatnosti.

35. Súd mal preukázané, že vzťahy medzi navrhovateľkou a matkou sú narušené, navrhovateľka vníma potrebu úpravy styku matky s maloletými deťmi z dôvodu, aby boli stanovené pravidlá, matka uvádzala, že navrhovateľka jej bráni v styku s maloletými deťmi. Posledné osobné stretnutie matky s maloletými deťmi dňa 17.09.2021 na žiadosť matky sprostredkovalo Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica. Z uvedeného mal tak súd preukázané, že je potrebné stanoviť pravidlá realizácie styku matky s maloletými deťmi tak, aby medzi navrhovateľkou a matkou nedochádzalo k nedorozumeniam, bol zabezpečený kontakt matky s maloletými deťmi, a preto na rozdiel od vyjadrenia opatrovníka, považoval návrh navrhovateľky v tejto časti za dôvodný. Účelom úpravy styku oprávneného rodiča je zabezpečiť kontakt matky s maloletými deťmi pre zachovanie ich vzťahu, na čo poukazovala aj správa Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica. Súd pri samotnej úprave rozsahu styku matky s maloletými deťmi zobral do úvahy okolnosti, za ktorých maloleté deti boli odovzdané, do dočasnej starostlivosti navrhovateľky, realizovanie troch stykov matky s maloletými deťmi, naposledy 17.09.2021 v rozsahu 1,5 hodiny, deťmi prezentovaný vzťah k matke, možnosť matky napriek tomu, že pracuje v 4-zmennej prevádzke, vymeniť si zmeny, a preto upravil styk matky s maloletými deťmi na každý párnny týždeň v roku v piatok od 16.00 h do 18.00 h, t. j. v rozsahu 2 hodín. Súd má za to, že v súčasnosti takto upravený rozsah styku zodpovedá potrebám udržiavania vzťahu maloletých detí s matkou a zamedzenia úplnému odlúčeniu maloletých detí od matky. Je však len na matke, aby svojím láskavým, trpezlivým spôsobom si získala dôveru maloletých detí, ale bez sľubovania nereálnych, nesplniteľných vecí preto, aby maloleté deti neboli sklamané a ešte viac nespôsobili jej odlúčenie od detí. Súd preto, aby maloleté deti pri styku s matkou sa cítili isto, bezpečne, po zohľadnení okolností, za ktorých boli matke odňaté z osobnej starostlivosti, doterajšiu realizáciu styku matky s maloletými deťmi od 05.01.2021 3x, upravil styk matky s maloletými deťmi za prítomnosti navrhovateľky, ktorá v súčasnosti je pre deti osobou, ktorej dôverujú a cítia pri nej istotu, bezpečie.

36. Súd miesto preberania a odovzdávania maloletých detí navrhovateľkou matke upravil pred vchodom do obytného domu navrhovateľky.

37. Súd navrhovateľke uložil povinnosť matke styk s maloletými deťmi umožniť a maloleté deti na styk s matkou pripraviť tak, aby maloleté deti matku neodmietali.

38. Súd návrh navrhovateľky v časti úpravy telefonického kontaktu matky s maloletými deťmi zamietol ako nedôvodný z dôvodu, že v súčasnosti takýto kontakt matky s maloletými deťmi prebieha primerane veku maloletých detí (5 rokov, 4 roky). Rovnako súd zamietol návrh navrhovateľky, aby v čase pandémie ochorenia COVID-19 sa stretávanie matky s maloletými deťmi skrátilo, resp. pred stretnutím matky s deťmi sa matka preukázala negatívnym testom COVID-19 ako nedôvodný, pretože je právne irelevantný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné písomné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).